

Podkrušnohorské
domovy sociálních služeb
Dubí - Teplice

Na Výšině 494, 417 01 Dubí

Tel. 417 571 102

IČO 63787849

pdss@pdss.cz

Ročník: 2020

V Dubí 1. září 2020

Směrnice č. 14/2020

**v návaznosti na zajištění plynulého a bezproblémového chodu organizace
vydává ředitel Podkrušnohorských domovů sociálních služeb Dubí - Teplice**

Etický kodex

zaměstnanců

Podkrušnohorských domovů sociálních služeb Dubí – Teplice,
příspěvkové organizace

Předkládám Vám touto cestou „Etický kodex zaměstnance“. Ještě než jej začnete pročitat, chtěl bych Vás požádat o to, abyste věnovali pozornost několika následujícím řádkům, které shrnují a vystihují podstatu toho, proč byl kodex sestaven.

Všichni zaměstnanci pečující o klienty v jakémkoliv zařízení sociálních služeb se řídí mnoha právními předpisy, nařízeními a vyhláškami, které předepisují způsob, jakým má být péče poskytována. Přesto, právě tato práce, nemůže být vykonávána pouze podle příslušných právních norem, které jí upravují. Povolání sociálního pracovníka velkou měrou záleží na etice, chování, trpělivosti a obětavosti. Proto prosím při péči o naše klienty mějte na paměti, že sociální, psychologická a zdravotní péče je založena na hodnotách demokracie, lidských práv, ale především prosté lidské slušnosti, empatie a pochopení.

Občas se nám stane, že při tom všem shonu a péči, kterou klientům poskytujeme, nám něco zevšední, nebo se to prostě z našeho chování vytratí. Abychom měli možnost srovnání toho co je ve vztahu ke klientům přípustné a co nikoli, vznikl tento etický kodex, který právě držíte v ruce. Je to souhrn základních pravidel, týkají se právě oblasti etiky, taktu, lidských práv a je tu proto, aby nám je v případě potřeby připomněl.

Ředitel

I. Základní ustanovení:

Účelem etického kodexu je stanovit základní pravidla chování všech pracovníků organizace ve vztahu ke klientům, spolupracovníkům, k organizaci i k veřejnosti a informovat jak klienty, tak i veřejnost o chování, které jsou oprávněni od zaměstnanců Podkrušnohorských domovů sociálních služeb (dále jen „PDSS“) očekávat.

Všichni pracovníci PDSS, bez rozdílu na pracovní zařazení, dbají na dodržování lidských práv tak, jak jsou vyjádřeny v Chartě lidských práv Spojených národů, Listiny základních práv a svobod (ústavní zákon č. 2/1993 Sb. v pozdějším platném znění) a dalších dokumentů. Dále se řídí zákony tohoto státu a závaznými předpisy, platnými pro výkon jejich povolání.

V tomto smyslu je kodex mravní normou, upravující zejména oblast ochrany základních lidských práv a svobod všech uživatelů, podle které postupuje každý zaměstnanec stejně tak, jako je povinen postupovat podle ostatních všeobecně závazných právních předpisů.

Etický kodex významnou měrou napomáhá stanovit žádoucí standardy chování zaměstnanců organizace a dalších osob zdržujících se v organizaci. Svým obsahem se řadí mezi základní dokumenty zařízení.

Posláním PDSS, příspěvkové organizace, je poskytovat služby sociální péče a to formou pobytové služby, především jde o sociální služby Domov pro seniory, Domov se zvláštním režimem. Jejich účelem je poskytovat pomoc a podporu seniorům od 65 let věku, kteří mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Dále seniorům se stařeckou, Alzheimerovou demencí a ostatními typy demencí, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodů těchto onemocnění a jejichž věk dosáhl alespoň 50 let a jejich situace vyžaduje speciální režim a pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby.

V rámci této činnosti dbát jak rozsahem, tak i formou poskytované služby na zachování důstojnosti uživatelů a při jejich realizaci vycházet z jejich individuálních potřeb.

II. Obecná pravidla etického chování zaměstnanců PDSS

Každý zaměstnanec PDSS respektuje jedinečnost každého člověka bez ohledu na jeho původ, etnickou příslušnost, rasu, víru, pohlaví, barvu pleti, mateřský jazyk, věk, zdravotní stav, sexuální orientaci, ekonomickou situaci, náboženské a politické přesvědčení, společenské postavení a bez ohledu na to, jak se podílí na životě celé společnosti.

Zaměstnanci PDSS respektují právo každého jedince na seberealizaci a to v takové míře, aby současně nedocházelo k omezení tohoto práva u ostatních osob.

Zaměstnanci PDSS vykonávají svojí profesi čestně, korektně, svědomitě, odpovědně a vždy v souladu se zájmy a potřebami klienta a vše činí ve prospěch klienta.

Mezi základní hodnoty řadíme právo jedinců na soukromí, důvěrnost, sebeurčení a autonomii. Tyto principy se uplatňují v přístupu k uživatelům sociálních služeb a musí být v souladu nejen s profesionálními povinnostmi, ale i se zákonem.

III. Etické zásady ve vztahu ke klientům

Zaměstnanci respektují soukromí klientů a dbají na to, aby slovo domov, které nese naše zařízení ve svém názvu, mělo svou platnost a váhu. Plně si uvědomují, že pro klienty našeho domova je prostor, který obývají skutečným domovem v plném významu tohoto slova.

Zaměstnanci PDSS se ve vztahu ke klientům vždy chovají zdvořile a přistupují ke každému z nich jako ke svébytné a jedinečné lidské bytosti. Na jejich potřeby reagují s pochopením, úctou, empatií a trpělivostí. Jednají vždy tak, aby chránili důstojnost a lidská práva klientů, o které pečují a respektují je jako rovnocenné partnery se všemi občanskými právy a povinnostmi.

Je-li zaměstnanec PDSS klienty požádán, pomáhá svými znalostmi, dovednostmi a zkušenostmi při naplňování jejich cílů, řešení konfliktů, případně k narovnání z nich plynoucích následků.

Je-li zaměstnanec v práci, pak musí při poskytování služeb klientům PDSS dávat přednost své profesionální odpovědnosti před svými soukromými zájmy. Služby, které poskytuje, by měli být prováděny na nejvyšší odborné úrovni a jejich poskytování se musí řídit podle obecně platných morálních zásad a z nich vycházejících etických norem.

Zaměstnanci musí v rámci péče umožnit klientovi žít podle jeho osobního zaměření, a pokud je to akceptovatelné, musí mu umožnit pokračovat v dosavadních návycích. V oblékání, v úpravě vizáže a v rozhodování se klienta o tom co, kdy, kde a jak se bude dělat.

Zaměstnanci musí u klientů respektovat jejich individuální rozdíly. Při péči je určujícím vlastní zájem klienta.

Ve styku s klienty musí ctít jejich právo na komunikaci. V jejich chování k nim by se mělo projevit aktivní naslouchání, projev pochopení a porozumění.

Zaměstnanci PDSS musí při poskytování péče umožnit nejvyšší možnou diskrétnost při intimních úkonech, jsou povinni zajistit individuální přístupy k uživatelům s dostatečným časovým prostorem na vykonání patřičných potřeb.

Zaměstnanci PDSS jsou povinni respektovat osobní věci uživatele. (Není to jen korespondence, do které nemají přístup, ale jsou to kupříkladu i jeho svršky, které jsou jeho vlastním majetkem, se kterým může disponovat pouze sám uživatel nebo k tomu musí dát svůj souhlas.)

Zaměstnanci PDSS musí respektovat to, že pokoj klienta představuje jeho domov a proto je v mezích možností potřeba respektovat jeho vyzdobení, uložení osobních věcí a možnost návštěv kamarádů, rodinných příslušníků atp.

V případě, že si to klient vyžádá, jsou zaměstnanci PDSS, je-li to možné, v největší možné míře vyhovět jeho přání k úpravě denního režimu (vstávání, osobní hygiena, zaměstnání, rehabilitace apod.)

V případě, že se klient nějakou měrou zúčastní na práci ve prospěch organizace, které koná se svolením vedení domova, má nárok na odměnu za vykonanou práci.

Zaměstnanci PDSS jsou povinni vytvářet podmínky všem klientům, kteří mají zájem o volnočasové aktivity, sportovní hry, pořádané zájezdy, kulturu apod. Organizaci volného času, ale plně ponechají na rozhodnutí klienta právo na možnost rozvíjení se v oblasti, která mu vyhovuje – počítače, hudba atp.

Zaměstnanci nesmí ve vztahu ke klientům jakýmkoliv způsobem zneužít, jejich důvěru a případnou závislost na své osobě.

Zaměstnanci domova vykonávají veškerou činnost ve vztahu ke klientům v duchu úcty k životu a úcty k osobnosti každého člověka.

Zaměstnanci PDSS berou v potaz to, že každý klient je odpovědný za své zdraví, o kterém si sám rozhoduje. (Toto se týká především dodržování léčebného režimu, volby životosprávy, výběru stravy atp.)

Zaměstnanci nevyžadují ani nepřijímají dary ani žádná zvýhodnění, která by mohla narušit profesionální přístup ke klientovi. V žádném případě nepřijímají nic, co by mohlo být považováno za úplatek.

Zaměstnanci podporují klienty při jejich činnostech a vedou je k uvědomění si své odpovědnosti za své konání a jednání. Každý klient je pro zaměstnance rovnocenným partnerem, kterého vede k tomu, aby si podle úrovně svých fyzických a duševních sil co nejdéle udržel svojí soběstačnost.

Zaměstnanci s klienty komunikují pomalu a zřetelně, aby uživatelé sdělovaným informacím porozuměli, v případě potřeby sdělení opakují a využívají i dalších forem komunikace (zvláště u klientů, kteří nemohou verbálně komunikovat a mají sníženou schopnost porozumění).

S klienty jednájí zaměstnanci s taktem a pochopením a respektují právo na jejich soukromí a intimitu (např. při vstupu do pokoje vždy klepou, počkají na vyzvání ke vstupu, když je klient nevyzve sám ke vstupu, chvíli setrvávají, zaklepou znovu a poté teprve vstoupí, klientům zásadně vykají, pokud si klient sám nepřeje jiné oslovení).

Zaměstnanci PDSS jsou si vědomi svých odborných a profesních omezení. Pokud s klientem nemohou sami pracovat, předají mu veškeré informace o dalších formách pomoci.

Všichni zaměstnanci jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, které se dozvěděli v souvislosti se svým působením v PDSS a které se vztahují ke klientům. Této povinnosti jej může zbavit pouze sám klient nebo jeho zákonný zástupce písemným prohlášením. Tím nejsou dotčena příslušná ustanovení trestního řádu a povinnost vypovídat před orgány činnými v trestním řízení.

IV. Etické zásady ve vztahu k organizaci

Základem vztahů mezi pracovníky je vzájemně čestné, slušné a společensky korektní chování. Kritické připomínky vůči ostatním pracovníkům organizace jsou řešeny pouze na pracovišti a nikdy ne před klientem.

Všichni zaměstnanci spolupůsobí při vytváření takových podmínek, které umožní ostatním zaměstnancům zaměstnaným v domově nejen přijmout, ale i uplatňovat závazky vyplývající z tohoto kodexu.

Všichni zaměstnanci se snaží pozitivně ovlivňovat standardizované pracovní postupy a prosazují jejich praktické uplatňování ve svém okolí s ohledem na co nejvyšší úroveň poskytovaných služeb.

Zaměstnanci plní odpovědně své povinnosti vyplývající ze závazků k organizaci. Za svou práci nesou plnou odpovědnost a snaží se o to, aby úroveň jimi poskytovaných služeb byla co nejvyšší.

Pokud si pracovník není jist, zda jde o činnost slučitelnou s výkonem práce v organizaci, projedná záležitost se svým nadřízeným.

Během výkonu svého povolání dávají zaměstnanci přednost své profesionální odpovědnosti před svými soukromými zájmy.

Zaměstnanci respektují a dodržují pokyny svých nadřízených a ostatních odborných pracovníků a využívají znalosti a zkušenosti svých kolegů.

Povinností každého zaměstnance PDSS je vyhnout se konfliktům soukromého zájmu s jeho postavením jako zaměstnance a předcházet takovým jednáním, které mohou podezření z konfliktů zájmů vyvolat. Zejména nesmí uvádět v omyl uživatele, spoluzaměstnance ani veřejnost. Informace, které zaměstnanci poskytují uživatelům, jejich zástupcům či oprávněným institucím v zákonném rozsahu, jsou úplné, nezkrácené, pravdivé a srozumitelné.

Ve veřejném vystupování dbají zaměstnanci PDSS zájmů zařízení. Pokud k tomu nejsou oprávněni z titulu své funkce, podávají jakékoliv informace, které se týkají PDSS veřejným sdělovacím prostředkům a veřejnosti pouze prostřednictvím ředitele organizace.

Pracovníci jsou povinni se vzdělávat a udržovat svou kvalifikaci a způsobilost pro výkon své profese.

Zaměstnanci PDSS jednají tak, aby se v souvislosti se svým zaměstnáním v PDSS nedostali do vztahu, ve kterém by byli zavázáni oplatit prokázanou laskavost jiným osobám.

Při výkonu svého zaměstnání provádí zaměstnanci práci v souladu se zájmy a potřebami zaměstnavatele a dbají na to, aby jí prováděli podle platných zákonů, vnitřních norem a standardů platných pro daný obor.

V. Etické zásady ve vztahu ke svým spolupracovníkům

Každý z pracovníků PDSS pomáhá na pracovištích vytvářet atmosféru vzájemné důvěry, úcty a spolupráce.

Zaměstnanec PDSS respektuje znalosti a zkušenosti svých kolegů a ostatních odborných pracovníků. Vykonává a rozšiřuje spolupráci s nimi a tím zvyšuje kvalitu poskytované sociální služby. Zaměstnanec PDSS je povinen konstruktivně spolupracovat s těmi kolegy a odborníky, kteří jsou následně v kontaktu se stejnými uživateli. Předává-li uživatele do péče kolegovi nebo jinému odborníkovi, pak jej po vydání uživatelova písemného souhlasu, může informovat o dosavadním průběhu péče.

Zaměstnanci PDSS respektují rozdíly v názorech a praktických činnostech kolegů a ostatních odborných, případně dobrovolných zaměstnanců. Kritické připomínky k nim vyjadřují na vhodném místě vhodným způsobem, případně přímému nadřízenému – vedoucímu úseku, případně přímo řediteli organizace.

Zaměstnanci PDSS iniciují diskuze týkající se etiky a zapojují se do nich se svými kolegy a zaměstnavatelem, zároveň jsou zodpovědní za to, že jejich rozhodnutí budou eticky podložena.

VI. Ve vztahu ke svému povolání a odbornosti

Zaměstnanec PDSS dbá na udržení a zvyšování prestiže svého povolání. Neustále se snaží o udržení a zvýšení odborné úrovně sociální práce a uplatňování nových přístupů a metod.

Brání tomu, aby odbornou práci prováděl nekvalifikovaný pracovník bez patřičného vzdělání.

Pracuje jako člen týmu s právem požadovat podporu a poskytovat podporu druhým pracovníkům.

Je zodpovědný za své soustavné celoživotní vzdělávání a výcvik, což je základ pro udržení stanovené úrovně odborné práce a schopnosti řešit etické problémy včetně problémů kvality poskytovaných služeb.

Pro svůj odborný růst využívá znalosti a dovednosti svých kolegů a jiných odborníků, naopak své znalosti a dovednosti rozšiřuje v celé oblasti sociální práce.

V případě odborných praxí studentů škol se sociálním, či sociálně zdravotním zaměřením zaměstnanci PDSS spolupracují, tak aby podpořili studenty při získávání kvalitního praktického výcviku a aktuálních praktických znalostí.

Ve vztahu ke svému povolání vystupuje i v mimopracovní době tak, aby nesnižovali jeho prestiž a důvěru v něj v očích veřejnosti, ale naopak jí zvyšoval.

VII. Ve vztahu ke společnosti

Zaměstnanci PDSS mají právo i povinnost upozorňovat svého nadřízeného vedoucího úseku, ředitele PDSS, eventuálně příslušné orgány na případy porušování zákonů a oprávněných zájmů uživatelů;

Zaměstnanci PDSS působí na rozšíření možností a příležitostí ke zlepšení kvality života pro všechny osoby, a to se zvláštním zřetelem k seniorům.

Působí na rozšíření možnosti a příležitosti ke zlepšení kvality života pro všechny lidi, a to se zvláštním zřetelem ke znevýhodněným a postiženým jedincům a skupinám.

Zaměstnanec PDSS působí na zlepšení podmínek, které zvyšují vážnost a úctu ke kulturám, které vytvořilo lidstvo.

VIII. Postupy při řešení etických problémů

Etické problémy vzniklé v organizaci řeší vždy etická komise vytvořená pro tento účel. Každý člen týmu má mít možnost diskutovat a analyzovat tyto problémy ve spolupráci se všemi stranami, kterých se problém týká.

Úkolem etické komise je mj. napomáhat řešit etické problémy, které se jednotlivcům a týmu nedaří řešit z vlastních lidských a odborných zdrojů.

Zjistí-li zaměstnanci PDSS případy porušení Etického kodexu ostatními poskytovateli je každý z nich povinen ihned hlásit svému nadřízenému - vedoucímu úseku, oddělení, vedení zařízení, který je předá Etické komisi.

IX. Závěrečná ustanovení

Zaměstnanci se v oblasti etiky, ve svých svěřených kompetencích řídí kromě „Etického kodexu PDSS, příspěvková organizace“ dalšími dokumenty, kterými jsou:

Etický kodex sociálních pracovníků České republiky

Etický kodex České asociace sester

Etický kodex lékaře

Etický kodex práva pacientů

Práva duševně postižených

Práva tělesně postižených

Etický kodex jako součást vnitřních norem je pro každého pracovníka závazný a jeho nedodržování by bylo posuzováno jako porušení pracovní kázně se všemi vyplývajícími důsledky.

Etický kodex je závazný pro organizaci PDSS a její zaměstnance, a v přiměřené míře též pro osoby zdržující se v zařízení (např. dobrovolní pracovníci) a to od

okamžiku přijetí kodexu. Zaměstnanci a další osoby jsou povinni se s kodexem a jeho změnami seznámit a svým podpisem se zavázat k jeho dodržování.

Nedodržování pravidel a zásad vyjádřených v tomto kodexu je považováno za porušení pracovní kázně.

Toto nařízení je závazné pro všechny zaměstnance a dobrovolníky vykonávající činnost ve prospěch PDSS, jsou povinni se s tímto nařízením, včetně jeho změn a doplňků, řádně seznámit a v plné míře jej dodržovat.

Případné změny a doplňky tohoto kodexu vydává ředitel PDSS.

Tento vnitřní předpis je platný a účinný dnem jeho vydání tj. 1. 9. 2020 a zároveň ruší Směrnici č. 1/2013.

Č.j.: 2020/1760/PDSS

PhDr. Jaroslav Zeman
ředitel PDSS